

Vulneración de derechos en Colombia

Més de 7.000.000 de nens, nenes i adolescents en Colòmbia estan sotmesos a la marginalitat social, sent vulnerats els seus drets fonamentals. De 42 milions de habitants, el 41,5% són menors de 18 anys; dels quals, el 38,9% (6.500.000) viuen en la pobresa i el 17,5% (1.137.500) viuen en situació de misèria. Uns 870.000 queden huèrfans cada any, 3.344.541 nens i nenes no tenen accés a cures de salut de qualitat i 2.508.406 se centren fora del sistema educatiu. A més 1.700.000 nens i nenes entre 12 i 17 anys, són treballadors/as. Del total dels menors de 18 anys, el 25% (4.180.677) porten a terme treballs perillosos o de alt risc. Cerca de 4.500.000 de nens/as entre 4 i 12 anys són abusats/as físicament, moralment i psicològicament, 850.000 són abusats/as en forma severa i constant; aproximadament cinc nens/as són assassinats cada dia; 12 mueren com a resultat d'accidents o de violència.

La violència interna generada pel conflicte amb grups armats il·legals té un efecte encara més devastador sobre aquesta situació de risc, ja que uns 100.000 nens i nenes viuen en situació de desplaçament forçat i més de 11.000 estan vinculats/as a grups armats il·legals.

Ante la ausencia de oportunidades educativas, muchos niños y niñas son absorbidos por la dinámica marginal urbana, vinculándose a grupos y pandillas que practican robos, atracos, consumo de alcohol y drogas, prostitución... Para las adolescentes-mujeres, su condición de género las hace más vulnerables: las mujeres huyen para evitar el reclutamiento de sus hijos y, en especial, de sus hijas, requeridas por los grupos armados desde niñas y con determinados patrones estéticos; las madres señalan el riesgo de que sus niñas sean obligadas no sólo a combatir sino a servir de esclavas sexuales. Otra agresión es la imposición de códigos de conducta, particularmente por parte de los grupos paramilitares, que obligan a las niñas a vestir y a compor-

Mobilització de la Ruta Pacífica de las Mujeres

tarse de una manera específica, de lo contrario son señaladas como objetivo militar.

El reto para los procesos de reintegración civil implica, para los niños y las niñas, tanto la recuperación de su dignidad e integridad, como la inserción social y la posibilidad de practicar libertades y ejercer derechos elementales tan negados por el contexto de guerra.

Benposta Internacional-Colòmbia
(document extractat)

Infants soldat a la República Democràtica del Congo

Molts infants d'arreu del món, tant nens com nenes, es converteixen en testimonis i víctimes directes de la vulneració dels seus drets i esdevenen subjectes actius -i forçats- dels conflictes armats. El conflicte de la República Democràtica del Congo no n'és una excepció. S'han de considerar diversos factors que el complexifiquen: els antecedents històrics, la presència de grups armats a l'est del país, el control de la terra, la impunitat, la situació dels Grans Llacs, la necessitat d'una reforma real dels cossos de seguretat, el rol dels governs de Rwanda i de la República Democràtica del Congo, la comunitat internacional, les empreses multinacionals i els recursos naturals (motor del conflicte). Però, una manifestació constant d'aquest conflicte són les contínues violacions dels drets humans perpetuades contra la població: desplaçaments forçats, violència sexual, explotació laboral o reclutament forçat de nens i nenes.

El 2008, Amnistia Internacional declarava que al voltant de 30.000 menors van arribar a combatre a la guerra del Congo, amb les forces armades del govern o amb grups no estatals. A partir del 2005 un programa internacional i governamental de desmobilització va aconseguir que la majoria abandonessin la lluita armada. Però coincidint amb la intensificació del conflicte al Kivu (2008), molts més infants van tornar a ser mobilitzats per les diverses faccions en guerra. Amnistia estima que més de la meitat d'ex-nens i ex-nenes soldats que havien tornat amb les seves famílies (Kivu Nord), van ser reclutats de nou. Cada cop que dos menors soldats són alliberats cinc més són reclutats per força. Durant el primer semestre del 2009, 1.617 infants van ser alliberats dels

grups armats, tot i que també s'han produït nous reclutaments.

Diverses organitzacions de la societat civil, tant a nivell local, nacional o internacional, actuen a favor de la desmobilització dels nens i les nenes soldats. Però aquests programes continuaran sent vulnerables, igual que els infants -sovint per manca de recursos i d'alternatives per a les famílies i per a ells-, mentre continuï la inestabilitat política i econòmica, la impunitat i la presència de grups armats a l'est del país.

Iris Boadella
Campanya Congo, perill de riqueses de la Lliga dels Drets dels Pobles

Joves soldats de la República Democràtica del Congo

Explotació infantil a Costa d'Ivori

El tràfic de mà d'obra transfronterera és un antic fenomen que ha contribuït al desenvolupament dels països de l'Àfrica Occidental. Per a uns, és mà d'obra directa relativa a grans negocis i/o comerç de capacitats menors; per a uns altres, transferència de capital amb finalitats financeres i d'inversió.

A Costa d'Ivori, l'evolució econòmica està fortament marcada per aquest fenomen, sobretot, en referència a l'agricultura. Les zones oest i sud del país han registrat, des dels anys 80, un fort flux d'immigració de poblacions que escapen de les males condicions laborals. El punt comú de les diferents dinàmiques migratòries, correspon al tràfic transfronterer d'infants, els quals són portats a negocis organitzats de les zones de cultiu de cacau (zones cacaoyères) amb la complicitat de les seves famílies.

Aquesta pràctica permet, a Costa d'Ivori, disposar de mà d'obra a baix cost, a la vegada que implica una posició degradant, ja que es basa en l'explotació infantil, en detriment del desenvolupament físic, moral i psicològic dels infants. Conseqüentment, es fomenta la circulació de nens, nenes i joves fora de l'entorn familiar i comunitari, afavorint estratègies de captació de mà d'obra infantil.

L'Organització Internacional del Treball (OIT) confirma l'existència, en aquest país, d'un creixent nombre de menors, víctimes d'explotació laboral, provinents de l'Àfrica Occidental. Segons les dades oficials de l'any 2006, els infants provenien de Mali (39%), Burkina (28%) i Níger i Ghana (12%).

En els últims anys, Costa d'Ivori ha estat assenyalat per destacats observadors/res i personal investigador, per la significativa millora de les pràctiques, accions i mesures empreses contra l'explotació infantil i la violació dels Drets dels Infants, orientades a la prevenció i repressió d'aquestes pràctiques (mesures encara obertes a la millora).

Què representen, però, aquestes accions, enfront de pràctiques que mobilitzen les comunitats a la recerca del benestar, en països on els coneixements i les actituds no proporcionen més opció que la immigració?

Philippe KRA Filié
Coordinador del Programa de Protecció i Reinserció de la Dona i l'Infant.
Délégation Fondation Akwaba.

Comunitat Assuetia Kesse, Costa d'Ivori

Et recomanem

LLIBRE

Jocs de guerra. Cosa d'Infants

Autors: Alicia Gili, Sílvia Romero, nens i nenes de Bouaké i Gunjam Band
Editorial: Edicions de la Quadruga, 2007

Amb aquest llibre es vol sensibilitzar la població catalana i mostrar-li, a través dels relats dels nens i les nenes que han estat soldats o que han hagut de fugir, víctimes del conflicte de Costa d'Ivori (2002-2007), que la guerra afecta, en primer lloc, a les dones i els infants.

La voluntat del llibre és, doncs, denunciar i incitar a la conscienciació social de la població catalana i, especialment, del jovent, d'aquests conflictes oblidats i de la situació que viuen molts dels infants i de les dones en aquests conflictes.

PEL·LÍCULA

Los herederos

Direcció i guió: Eugenio Polgovsky

Gènere: documental

País: Mèxic

Any: 2008

Durada: 90 min.

Es tracta d'un film de denúncia social, sobre l'explotació dels infants, a les zones rurals.

Los herederos és un retrat de les vides i la lluita diària per sobreviure dels nens i nenes del camp mexicà que comencen a treballar des de molt petits. Les seves activitats són molt diverses: fan de camperols i pastors; caminen grans distàncies per tallar llenya; teixeixen; fan maons; tenen cura dels germans més petits; migren amb les seves famílies per treballar en les collites; transporten aigua... En heretar les eines i tècniques dels seus ancestres, aquests nens i nenes també hereten la misèria. Generació rere generació romanen captius en un cicle de pobresa heretada.

WEB

<http://www.savethechildren.es> Save the children és una ONG que treballa per la defensa i promoció dels drets de la infància.

<http://www.es.amnesty.org/camps/ns> Amnistia Internacional té un espai específic en la seva web sobre els nens i les nenes soldats.

<http://www.unicef.org> La Unicef és un organisme permanent dins de Nacions Unides que vetlla per la promoció dels drets de la infància.

<http://africaenelmundo.blogspot.com> "África en el mundo" és un bloc amb molta informació sobre el continent africà que funciona des de març de 2008. Hi ha una sèrie d'articles sobre treball infantil.

<http://www.monografias.com/trabajos/einfantil/einfantil.shtml>

El projecte Monografias.com és una iniciativa lliure i gratuïta a Internet amb una gran quantitat de material divers. En aquest enllaç hi ha molta informació sobre explotació i treball infantil.